

9 Şubat 2022

TİCARET BAKANLIĞI'NDAN PIYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Ticaret Bakanlığı ("**Bakanlık**") tarafından hazırlanan, Ticaret Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği ("**Yönetmelik**"), 9 Şubat 2022 tarihli ve 31745 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Yönetmelik'in yürürlüğe girmesi ile birlikte 1 Nisan 2020 tarihli ve 31086 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ticaret Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği ("**Mülga Yönetmelik**") yürürlükten kaldırıldı.

Yönetmelik, tüketici ürünlerinin güvenli ve ilgili teknik düzenlemelere uygun olmasını sağlamak üzere yürütülecek gözetim ve denetim faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları ile bu kapsamda alınacak önlemler ile yükümlülükleri içermekte; ürün güvenliği mevzuatında esaslı değişiklikler getirmektedir. Bu alanda çalışan şirketler ve yetkili kuruluşlar kuruluşları değişiklikleri dikkatle inceleyerek, yeni yükümlülüklerine uymak adına gerekli önlemleri almalıdır.

Yönetmelik ile yapılan düzenlemelerden öne çıkanları aşağıdaki gibidir:

1. Genel Esaslar

Yönetmelik'e göre, teknik düzenlemelerin insan sağlığı ve güvenliği ile ilgili hükümlerine uygun ürün, aksi ispatlanana kadar güvenli kabul edilecek. Teknik düzenlemenin bulunmadığı veya insan sağlığı ve güvenliğine ilişkin hükümler içermediği durumlarda, bir ürünün güvenli olup olmadığının değerlendirilmesi Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliği'ne göre yapılacaktır.

Bakanlık, sorumlu olduğu ürünlere ilişkin piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerini denetmenler aracılığıyla yürütecek. Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri, ürüne ait bilgi ve belgelerin ilgili mevzuat çerçevesinde incelenmesi, duysal inceleme yapılması, gerektiğinde numune alınması, yerinde muayene veya test yapılması veya iktisadi işletmecinin ilgili mevzuat ve teknik düzenlemeler hakkında bilgilendirilmesi suretiyle gerçekleştirilebilecek. Denetim, ürünlerin bedelli veya bedelsiz olarak piyasaya arz edildiği, piyasada bulundurulduğu veya hizmete sunulduğu depo, nakil aracı, iş yeri ve üretim tesisi de dâhil olmak üzere gerekli görülen her yerde yapılabilecek. Denetimler, denetim planının yanı sıra resen, ihbar veya şikâyet üzerine de yapılabilecek.

Gözetim ve denetim faaliyetleri sırasında iktisadi işletmeci tarafından, Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış Kuruluşlar Yönetmeliği çerçevesinde uygunluğu gösteren belgeler ile test raporlarının sunulması halinde, Bakanlık bu belge ve raporları dikkate alacak. Türkiye'de veya *karşılıklılık ilkesi saklı kalmak kaydıyla* Avrupa Birliği üyesi bir ülkede yerleşik bir uygunluk değerlendirme kuruluşunca verilmiş belgeler ve test raporları, kuruluşun yeterliliğine ilişkin gerekçelerle reddedilemeyecek.

Bakanlık, denetim sonuçlarına göre gerekli önlemleri alacak ve Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu'nda ("**Kanun**") belirtilen yükümlülükler kapsamında ilgili iktisadi işletmeciye idari yaptırım uygulayacak. Denetim sonunda üründe bir uygunsuzluk

tespit edilmemesi, iktisadi işletmecinin Kanun kapsamındaki ürüne yönelik sorumluluğunu ortadan kaldırmayacak.

Yönetmelik ile, satış veya kiralama amacıyla yazılı basın, radyo, televizyon, internet ve benzeri iletişim araçlarında reklam ve ilanları yer alan ürünler, piyasaya arz edilmiş kabul edilecek.

2. Risk Değerlendirmesi

Denetlenen ürünlerin taşıdığı riski değerlendirmek, uygun olup olmadığını ve uygunsuzluk halinde uygulanacak idari yaptırımını belirlemek amacıyla Gümrük Ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü'nce ("**Bölge Müdürlüğü**") risk değerlendirme komisyonu oluşturulacak.

Risk değerlendirme yapılırken ilgili teknik mevzuat veya Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliğinin risk değerlendirmesine ilişkin hükümleri ile Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü'nce ("**Genel Müdürlük**") hazırlanan rehberler veya söz konusu mevzuatın Avrupa Birliği uygulamalarına ilişkin güncel karar, rehber veya raporlar dikkate alınacak.

3. İdari yaptırımların uygulanması

Bölge Müdürlüğü; test, muayene veya inceleme sonucunda ürünün risk taşıdığı veya ilgili teknik düzenlemelere veya Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliğine aykırılık teşkil ettiği kanaatiyle, ürünün ciddi risk taşıdığı durumlar hariç olmak üzere, savunma yapılabilmesi için ilgili iktisadi işletmeciye on iş günü süre verecek. İktisadi işletmecinin savunması dikkate alınarak risk değerlendirme komisyonu tarafından, ürünün uygunluğu değerlendirilecek. Komisyon tarafından ürünün uygunsuzluğuna karar verilmesi halinde belirlenen idari yaptırımlar Bölge Müdürlüğü tarafından uygulanacak. Bölge Müdürlüğü alınan kararı, dayandığı gerekçeleri, varsa çözüm önerilerini, yasal itiraz yollarını ve süre sınırlarını da belirterek iktisadi işletmeciye tebliğ edecek.

Ürünün ciddi risk taşıdığı tespit edilmesi ve ciddi riski ortadan kaldıracak başka bir yöntemin bulunmaması halinde, Bölge Müdürlüğü; Kanun kapsamında ciddi risk taşıyan ürünlerin piyasadan çekilmesini, geri çağırılmasını veya piyasada bulunmasının yasaklanmasını sağlayacak. İnsan sağlığı veya güvenliğinin korunmasına ilişkin acil müdahale gereken ciddi riskin bulunduğu durumlarda ilgili Bölge Müdürlüğü'nce Genel Müdürlük'e bildirim yapılarak ve iktisadi işletmecinin savunması talep edilmeksizin idari yaptırıma ilişkin karar alınacak. Alınan karar, iktisadi işletmecinin sonradan sunacağı savunma ile diğer bilgi ve belgeler kapsamında risk değerlendirme komisyonunca tekrar değerlendirilecek.

4. Ürünün geri çağırılması

Alınan diğer önlemlerin riskin ortadan kaldırılmasında yetersiz kalması durumunda iktisadi işletmeci, kendiliğinden veya Bölge Müdürlüğünün talebi üzerine ürünü geri çağırarak. İktisadi işletmeci ürünü teslim edenlere, ürünün geri çağırılmasına yol açan sorunun giderilmesi, ürünün teslim tarihindeki perakende satış değerinin ödenmesi, ürünün, teknik düzenlemesine uygun, güvenli ve eş değer bir ürünle değiştirilmesi seçeneklerden en az birini sunacak.

5. Gönüllü Önlem

İktisadi işletmeci piyasaya arz ettiği veya piyasada bulundurduğu bir ürünün uygun olmadığını Bakanlık'ın denetiminden önce tespit etmesi halinde, bu ürüne yönelik gönüllü önlem faaliyetinde bulunabilecek.

Gönüllü önlem faaliyeti kapsamında yükümlülüklerini yerine getirdiği ve uygunsuzluğu tamamen giderdiği değerlendirilen iktisadi işletmeci için Kanun'da düzenlenen idari yaptırımlar uygulanmayacak.

6. İzlenebilirlik

Yönetmelik kapsamında, iktisadi işletmeci, tedarik zincirinde yer alan bir önceki ve varsa bir sonraki iktisadi işletmecinin ismi, ticaret unvanı veya markası ve irtibat bilgileriyle ürünün takibini kolaylaştıracak diğer bilgilerin kaydını düzenli bir şekilde tutacak; bu kayıtları ürünü piyasaya arz ettiği veya piyasada bulundurmaya başladığı tarihten itibaren en az 10 yıl boyunca muhafaza edecek ve talep edilmesi halinde Bakanlık'a sunacak.

7. Bilgilerin gizliliği

Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyeti sırasında Genel Müdürlük veya Bölge Müdürlüğü'nce yapılan yazışmalar, ihbar ve şikâyetler ile denetimlerde temin edilen kişisel veriler ile ticari sır niteliğindeki veya fikri ve sınai mülkiyet hakkına ilişkin bilgiler gizli tutulacak. Ancak, mevzuatın ve insan sağlığı ve güvenliğinin gerektirdiği hallerde yapılan duyurular bu kapsamda sayılmayacak.

Detaylı bilgi için bizlerle iletişime geçebilirsiniz.

Yönetmelik'in tam metnine ulaşmak için lütfen [buraya](#) tıklayınız.

Mavi & Karadağ Hukuk Bürosu